

قانون حمایت قضائی از بسیج

مصوب اول دی ماه ۱۳۷۱ مجلس شورای اسلامی

ماده ۱. به نیروی مقاومت بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی اجازه داده می شود همانند ضابطین قوه قضائیه هنگام برخورد با جرائم مشهود در صورت عدم حضور ضابطین دیگر و یا عدم اقدام به موقع آنها و یا اعلام نیاز آنان به منظور جلوگیری از امحاء آثار جرم و فرار متهم و تهیه و ارسال گزارش به مراجع قضایی اقدامات قانونی لازم را به عمل آورند.

تبصره ۱. کلیه ضابطین دادگستری و مراجع نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مکلفند در صورت ارجاع گزارش و یا تحویل متهمین در جرائم مشهود از سوی مسئولین مجاز رده های مقاومت نیروی مقاومت بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی متهم را تحویل گرفته و گزارش بسیج را ضمیمه مدارک ارسالی به مراجع قضائی نمایند.

تبصره ۲. تعیین رده های مقاومت مذکور در تبصره ۱ به عهده فرماندهی نیروی مقاومت بسیج می باشد.

تبصره ۳. (اصلاحی ۱۳۹۴ به موجب تبصره ۲ ماده ۱۷ قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر) ستاد امر به معروف و نهی از منکر با همکاری سازمان بسیج مستضعفین برای مرتبه عملی امر به معروف و نهی از منکر موضوع ماده (۴) قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر برای افراد مورد نیاز از سازمان بسیج مستضعفین به عنوان ضابطان امر به معروف و نهی از منکر دوره آموزشی برگزار کند.

ماده ۲. هر گونه توهین و یا ایراد ضرب و شتم یا جرح به افراد موضوع این قانون در حین انظام وظایف محوله در حکم توهین و مقابله با ضابطین دادگستری و مأمورین دولتی و انتظامی بوده و با مرتکبین برابر مقررات کیفری مربوطه رفتار می شود.

ماده ۳. کلیه افراد موضوع این قانون چنانچه در حین انجام وظیفه یا به سبب آن کشته، فوت و یا معلول و یا گروگان گرفته شوند حسب مورد شهید و جانباز و آزاده شناخته شده و تحت پوشش بنیاد شهید انقلاب اسلامی و بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی و ستاد امور آزادگان قرار می گیرند.

ماده ۴. به منظور حمایت از افراد موضوع این قانون دفاتر حمایت و خدمات حقوقی و قضائی بسیجیان در نیروی مقاومت بسیج سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در ارتباط با اجراء این قانون تشکیل می گردد.

قانون حمایت قضائی از بسیج به همراه آیین نامه اجرایی آن

تبصره - کارشناسان حقوقی این دفتر بدون الزام به کسب پروانه وکالت از کانون وکلاء می‌توانند در کلیه مراحل دادرسی از طرف افراد مذکور، بعنوان وکیل اقدام کنند .

ماده ۵. نیروی مقاومت بسیج موظف است نسبت به جذب آحاد مردم از تمامی اقشار و صنوف و ایجاد رده‌های مقاومت در مساجد، ادارات، کارخانجات، و مراکز آموزشی اقدام نماید و کلیه مسئولین ادارات و نهادها و کارخانجات، امور مساجد و مراکز آموزشی موظف به همکاری و فراهم نمودن تسهیلات و امکانات لازم موضوع این قانون می‌باشند.

ماده ۶. آئین نامه اجرائی این قانون ظرف مدت ۲ ماه توسط ستاد مشترک سپاه و قوه قضائیه و وزارت کشور تهیه و به تصویب فرماندهی کل قوا می‌رسد.

ماده ۷. اعتبار مورد نیاز اجرای این قانون از ردیف تقویت بنیه دفاعی در سال ۱۳۷۱ و برای سالهای بعد از طریق افزودن ۱۰٪ به هزینه ابطال تمبردر پرونده‌های کیفری منظور و در بودجه همه ساله پیش بینی می‌گردد.

قانون فوق مشتمل بر هفت ماده و چهار تبصره در جلسه روز سه شنبه مورخ یکم دی ماه یکهزار و سیصد و هفتاد و یک مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۱/۱۰/۶ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

آیین نامه اجرایی قانون حمایت قضایی از بسیج

مصوب ۳۰ خرداد ۱۳۷۲ فرماندهی کل قوا

ماده ۱. افرادی که دارای مجوز از نیروی مقاومت بسیج هستند در صورت برخورد با جرایم مشهو دو عدم حضور ضابطین دیگر و یا عدم اقدام به موقع آنها و یا اعلام نیاز آنان به منظور جلوگیری از امحای آثار جرم و فرار متهم و تهیه و ارسال گزارش به مراجع قضایی اقدامات قانونی لازم را به عمل می‌آورند.

تبصره ۱. اعضای بسیج و سپاه شرکت کننده در این مأموریت بایستی دارای شرایط ذیل باشند:

الف - گذراندن دوره آموزشی لازم به تشخیص رده ذی ربط بسیج.

ب - دارا بودن سلامت جسمی در حد اجرای مأموریت محوله و دارا بودن سلامت روانی.

ج - مجوز مخصوص.

تبصره ۲. کلیه ضابطین دادگستری و مراجع نیروی انتظامی مکلفند در صورت ارجاع گزارش و یا تحویل متهم از سوی مسؤولین مجاز رده‌های مقاومت بسیج متهم را تحویل گرفته و گزارش بسیج را ضمیمه مدارک ارسالی به مراجع قضایی نمایند.

ماده ۲. منظور از جرایم مشهود موارد موضوع مادتين ۲۳ و ۲۳ مکرر قانون آیین دادرسی کیفری^۱ و سایر قوانین موضوعه می‌باشد.

ماده ۳. عدم اقدام به موقع ضابطین در شرایطی محرز است که ضابطین ذی ربط دیرتر به صحنه برسند و یا در صورت حضور با جرم مورد نظر برخورد نمایند.

ماده ۴. نیاز ضابطین ذی ربط قضایی در خصوص برخورد با جرایم مشهود به رده‌های مقاومت بسیج که توسط فرماندهی این نیرو تعیین خواهد شد منعکس می‌گردد و رده‌های مزبور موظفند حتی المقدور در حدی که به مأموریت های نظامی لطمه وارد نشود و به صورت سازمان یافته همکاری نمایند.

ماده ۵. هیأت های رسیدگی به تخلفات اداری موظف هستند گزارشات ارسالی از سوی مسؤولین رده‌های ذی ربط نیروی مقاومت بسیج را تحویل گرفته و مورد رسیدگی قرار دهند.

^۱ ماده ۴۵ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲:

الف- در مرئی و منظر ضابطان دادگستری واقع شود یا مأموران یادشده بلافاصله در محل وقوع جرم حضور یابند و یا آثار جرم را بلافاصله پس از وقوع مشاهده کنند.

ب - بزه دیده یا دو نفر یا بیشتر که ناظر وقوع جرم بوده‌اند، حین وقوع جرم یا بلافاصله پس از آن، شخص معینی را به عنوان مرتکب معرفی کنند.

پ - بلافاصله پس از وقوع جرم، علانم و آثار واضح یا اسباب و ادله جرم در تصرف متهم یافت شود و یا تعلق اسباب و ادله یادشده به متهم محرز گردد.

ت - متهم بلافاصله پس از وقوع جرم، قصد فرار داشته یا در حال فرار باشد یا بلافاصله پس از وقوع جرم دستگیر شود.

ث - جرم در منزل یا محل سکناى افراد، اتفاق افتاده یا در حال وقوع باشد و شخص ساکن، در همان حال یا بلافاصله پس از وقوع جرم، ورود مأموران را به منزل یا محل سکناى خود درخواست کند.

ج - متهم بلافاصله پس از وقوع جرم، خود را معرفی کند و وقوع آن را خبر دهد.

چ - متهم ولگرد باشد و در آن محل نیز سوء شهرت داشته باشد.

تبصره ۱- چنانچه جرایم موضوع بندهای (الف)، (ب)، (پ) و (ت) ماده (۳۰۲) این قانون به صورت مشهود واقع شود، در صورت عدم حضور ضابطان دادگستری، تمام شهروندان می‌توانند اقدامات لازم را برای جلوگیری از فرار مرتکب جرم و حفظ صحنه جرم به عمل آورند.

تبصره ۲- ولگرد کسی است که مسکن و مأواى مشخص و وسیله معاش معلوم و شغل یا حرفه معینی ندارد.

قانون حمایت قضائی از بسیج به همراه آیین نامه اجرایی آن

ماده ۶. محدوده جغرافیایی و رده‌های نیروی مقاومت بسیج که اجازه اجرای ماه ۲۴ قانون آیین دادرسی کیفری (بازداشت به مدت حداکثر ۲۴ ساعت) را دارند توسط فرماندهی این نیرو تعیین شد و به مراجع مربوطه اعلام می‌گردد.

ماده ۷. افرادی که مجوز دریافت می‌کنند باید به هنگام برخورد با متهمین در صورت مطالبه و یا احساس ضرورت مجوز خود را ارائه دهند.

ماده ۸. نیروی مقاومت بسیج موظف است پس از دستگیری و یا ضبط آلات جرم در اسرع وقت آنها را همراه با گزارش و مطابق صورت مجلس تنظیمی به مراجع قضایی یا انتظامی تحویل نماید.

ماده ۹. نیروی مقاومت بسیج موظف است هنگام عملیات تیمی مراتب را به اطلاع رده نیروی انتظامی ذی ربط برساند.

ماده ۱۰. برای رفع اختلافات و مشکلات احتمالی در اجرای این قانون و به منظور ایجاد هماهنگی های لازم کمیسیونی متشکل از نماینده‌های نیروی انتظامی و نیروی مقاومت بسیج به ریاست نماینده قوه قضاییه تشکیل می‌گردد.

ماده ۱۱. آموزش‌های عقیدتی و احکام امر به معروف و نهی از منکر و همچنین آموزش‌های قضایی راجع به تشخیص جرایم و قوانین مربوطه و توجیهات اجرایی توسط معاونت آموزشی نیروی مقاومت بسیج و معاونت عقیدتی سیاسی حوزه نمایندگی ولی فقیه در این نیرو، انجام و پس از قبولی در امتحانات مجوز مربوطه صادر می‌شود.

ماده ۱۲. در صورتی که متهمین به دستور و تذکر دارندگان مجوز در حین انجام وظیفه توجه نکرده و یا با توهین و ایراد ضرب و شتم و جرح علیه آنها برخورد کنند عمل آنها در حکم توهین و مقابله باضابطین دادگستری و مأمورین دولتی و انتظامی می‌باشد.

ماده ۱۳. در صورت برخورد و درگیری متهمین با پرسنل و افراد نیروی مقاومت بسیج مشمول این قانون، نیروی انتظامی موظف به حمایت و همکاری با نیروی مقاومت بسیج می‌باشد.

ماده ۱۴. رده‌های نیروی مقاومت بسیج و افراد دارنده مجوز در صورت اطلاع و برخورد با جرایم و تخلفات چنانچه قادر به انجام اقدامات قانونی لازم نباشند مراتب را به رده بالاتر در نیروی مقاومت بسیج و نیروی انتظامی محل اطلاع می‌دهند.

ماده ۱۵. رسیدگی به تخلفات و جرایم افراد و رده‌های نیروی مقاومت بسیج در حین انجام مأموریت حسب مورد برابر قوانین جاری در مراجع صالحه انجام می‌گیرد.

قانون حمایت قضائی از بسیج به همراه آیین نامه اجرایی آن

ماده ۱۶. ارایه خدمات مذکور در ماده ۳ این قانون منوط به تأیید مراتب از سوی فرماندهی نواحی کشوری نیروی مقاومت بسیج است.

ماده ۱۷. به منظور اجرای ماده ۴ این قانون مراجع قضایی مکلفند حتی المقدور همکاری و مساعدت‌های لازم را به عمل آورند.

تبصره ۱. دفاتر مذکور موظفند در صورت مراجعه افراد یا اعلام مشکل حقوقی و قضایی از سوی آنان خدمات مشاوره‌ای و راهنمایی و ایجاد صلح و سازش میان طرفین دعوا و سایر اقدامات لازم را جهت استیفای حقوق قانونی آنها به عمل آورند.

تبصره ۲. کارشناسان حقوقی دفاتر فوق ملزم به رعایت کلیه مقررات راجع به تکالیف و وظایف وکلای دادگستری می‌باشند.

ماده ۱۸. مسؤولین مراجع ذی‌ربط ادارات، نهادها، کارخانجات، مساجد و مراکز آموزش کشور موظف به فراهم نمودن تسهیلات و امکانات لازم رده‌های مقاومت بسیج مربوط به خود می‌باشند.

ماده ۱۹. کلیه مزایای قانونی که به ضابطین و رده‌های مربوطه آنها تعلق می‌گیرد شامل مأمورین و رده‌های نیروی مقاومت بسیج موضوع این قانون نیز می‌شود.

ماده ۲۰. اجرای مقررات این قانون و آیین نامه موجب سلب وظایف و مسؤولیت‌های قانونی نیروی انتظامی و سایر مراجع ذی‌ربط نخواهد بود.

ماده ۲۱. این آیین نامه با ۲۱ ماده و ۴ تبصره در تاریخ ۷۲/۳۱/۳۰ به تصویب فرماندهی معظم کل قوا رسیده و برای کلیه مراجع مذکور در ماده ۵ قانون لازم‌الاجرا می‌باشد.

→ برای عضویت در کانال تلگرام [اختبار اینجا کلیک کنید](#) ←

→ برای عضویت در خبررسان تلگرام [اختبار اینجا کلیک کنید](#) ←

→ برای عضویت و پیگیری صفحه اینستاگرام [اختبار اینجا کلیک کنید](#) ←

→ برای دریافت تازه ترین مطالب، در [خبرنامه ایمیلی اختبار عضو شوید](#) ←